

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm XXXIX. Si confirmationem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

elegerunt ad aliquam dignitatem, à Superiore pro ea vice privari possint. Ita apertè colligitur ex cit. c. dudum, propè finem. Quare rectè monent DD. apud Gloss. fin. in cit. c. quamquam, quòd Episcopus alium instituerè possit in Abbatem, si Monachi indignum eligant.

6 Dico III. Valde etiam probabile est, quòd eligentes indignum in inferioribus dignitatibus, ipso iure irrita sit, aded vt tota eligendi potestas in alijs non delinquentibus resideat. Colligitur ex c. perpetuè 7. hoc lib. & tit. & tradit Gl. in c. dudum, ver. in ordinibus, argum. eius textus, in quo electio in Præpositum, quæ à minore & saniore parte Capituli facta erat, dicitur confirmanda: quæ tamen non confirmaretur, nisi alij privati essent.

Ad fundamentum contrariæ sententiæ Respondetur: Verum esse, quod in c. cum in cunctis, pœna privationis, sicut & suspensionis statuatur tantùm contra electores ecclesiæ Cathedralis, non tamen inde per cõtrarium sensum argumentari licet, in alijs pœnam illam privationis locum non habere: quando oppositum expressè in iure decisum est, videl. cit. c. dudum. Si autem petas: Cur pœna hæc privationis statuatur contra omnes electores indigni; non item pœna suspensionis? Resp. Quia spectatà rei naturà pœna privationis quòdammodo debita est electoribus indigni: tum vt in eo puniantur, in quo deliquerunt: tum quia, saltem pro ea vice, propter præsentem malignam affectionem, non satis dispositi censentur ad bonam, & ecclesiæ vtilem electionem faciendam.

7 TERTIA. Suspendio à beneficijs per triennium intelligitur tantùm de ijs, quæ elector possidet in ea ecclesia, quam per indignam electionem offendit. Quamobrem, quod dictum est in c. 1. in fine, hoc lib. & tit. Quòd deficiens in probatione eorum, quæ contra personam electi, postulati, aut prouisi obiecerat, à beneficijs per triennium suspensus esse debeat, similiter de ijs tantùm intelligi oportet, quæ in eadem ecclesia obtinet.

Procurator.

SUMMARIUM.

Procuratorem constituere potest appellans contra eum, qui oppugnare vult electionem; debet autem in procuratorio mandato omnia specificè exprimere, qui contra formam, vel personam obijcere vult.

Qui electionem, postulationem, aut proquisitionem alicuius oppugnare vult, contra eum ad Superiorem appellans, Procuratorem constituere non prohibetur: Sed necesse est, vt in procuratorio mandato omnia specificè exprimantur, quæ seu contra formam, seu contra personam obijcere vult, qui appellat: alioquin procurator admittendus non erit. Debet autem Procurator speciale mandatm habere de præstando corporali iuramento in animas eorum, quorum procurator est, quòd ipsi credant ea, quæ expressa sunt, vera esse, atque probari posse. Quare vides, quòd c. istud declarationem contineat c. vt circa 4. eod. lib. & tit.

CAPITVLVM XXXIX.

Si confirmationem.

SUMMARIUM.

Cassata confirmatione, aut cassa declaratione aliqua causa, non ideo etiam electio, si canonicè peracta est, cassata est.

Si cassata confirmationem, ex aliqua causa cassari, aut irritam declarari, non ideo etiam electio, si canonicè celebrata fuerat, irritari debet.

Ratio est: Quia vtile ab inutili non vitiat, si vnum ab altero diuidi possit, vt docet DD. in reg. 37. hoc lib. Neque naturæ rerum congruit, vt accessorio destructo etiam fundamentum corruat; sed fundamento ruente, necesse est etiam accessorium cadere. Arqui electioni, tanquam fundamento, accedit confirmatio: ergo si confirmatio inutilis sit, non

ideo electio corrui: Sin autem electio in iurisdictione sit, confirmatio eius nulla erit.

CAPITVLVM XL.

Quia sæpe.

SVM MARI VM.

1. Si Capitula, Conuentus, Collegia, & persone eorundem singulares occupent bona à Prælato relicta, aut sede vacante obuenientia, donec plenè restituant, ab officio, & quibuscunque beneficijs sunt suspensi, non obstante quocunque priuilegio, statuto, vel consuetudine.
2. Prouenus etiam, qui sede vacante obueniunt, ad Capitulum non pertinent, et si ratione iurisdictionis ab eo exercita acquirantur.

Capitula, Conuentus, Collegia, & persone eorundem singulares, si aliquid ex bonis à Prælato antecedente relicta, aut sede vacante obuenientibus occupent, inter se diuidant, surripiant, vel absument, suspensi manent ab officio, & quibuscunque beneficijs, donec plenè restituant, quod acceperunt: Idque non obstante quacunque consuetudine, statuto, aut priuilegio. Ratio huius Constitutionis est, quæ in proemio affertur: quia bona à Prælato antecessore acquisita, vel sede vacante prouenientia, ad prælaturam pertinent: quæ vel in ecclesiæ eiusdem vtilitatem conuerti, vel futuro successori relinqui debent, atque interim ab ecclesiæ Oeconomo, vel, si alius administrator deputatus est, cõseruari.

2. Sed dubitare aliquis potuit: Numquid ij prouentus, qui sede vacante ratione iurisdictionis, & sigilli obueniunt, ad Capitulum pertinere debent, si interim iurisdictionem exercent? Videtur enim affirmandum, propter iuris reg. 55. hoc lib. Qui sentit onus, sentire debet commodum, & contrà. Præterea fructus debentur iurisdictioni tanquam accessorij: ergo qui iurisdictionem exercet, etiam fructus inde prouenientes habere debet. Sed his non obstantibus, contrarium expressè responsum fuit à Clem. V. Clem.

tina penult. de elect. Ratio reddi debet: Quia Capitulum, ratione obligationis, & connexionis, quam habet ad ecclesiam, & cum Capite ecclesiæ, eius bona tueri debet, non perdere: Quemadmodum simili ratione mater, atque agnati proximi ratione coniunctionis cum pupillo, eius bona ex pietatis lege administrant, non percepto inde emolumento. Ad reg. 55. respondeo; Eam locum non habere, si onus ex propria institutione, aut natura rei annexum est alicui officio, sine comodo: Vti patet in tutela, præsertim legitima; item in mandato, quod gratuitum esse debet, l. i. ff. mandati. Ita tamen, ut eiusmodi officia damnosa non sint, sed expensæ omnes repeti possint.

Ad alterum respondetur: Si quis nomine suo iurisdictionem exercent, prouentus inde prouenientes accipere ipse potest: sin autem nomine alieno, ipsi referuare debet. Atqui Capitulum, sede vacante, iurisdictionem exercet non nomine ecclesiæ, tanquam eius tutor, administrator, cõseruator: Ergo non sibi bona attribuire, sed ecclesiæ relinquere, & successori referuare debet. Sed excipitur in dicta Clement. penult. Nisi quædam singulares personæ sint, quibus ratione dignitatis suæ (quia v. g. sunt Præpositi, aut Decani ecclesiæ) iurisdictione sede vacante ex consuetudine, statuto, priuilegio, ita competit, ut interim fructus ex eadem iurisdictione prouenientes ipsimet retineant. Talis consuetudo reprobata censeri non debet. Vide etiam c. ult. de offic. Ordinarij, hoc lib. & tit.

CAPITVLVM XLI.

Constitutio.

SVM MARI VM.

Quæ in decret. vt circa 1. hoc tit. & lib. præscripta sunt circa appellationem contra prouisionem alicuius, solum in extraiudicialibus locum habent: in iudicialibus antiqua iura seruanda sunt.

Quæ à Gregorio X. c. vt circa 4. hoc tit. & lib. præscripta sunt, vt obseruentur ab appellatibus contra electionem, postulationem